

EL LLIBRE DE LA SETMANA

PERFIL

EDITOR I ESCRIPTOR, MAX PORTER VA ACONSEGUIR UNA GRAN REPERCUSSIÓ AMB LA SEVA PRIMERA NOVEL·LA, 'EL DOL ÉS AQUELLA COSA AMB ALES', PUBLICADA PER RATA EN CATALÀ. L'EDITORIAL PRESENTA ARA EL SEGON LLIBRE DEL BRITÀNIC, 'LANNY'

Celebració i dol per la dissidència infantil perduda

DAVID VIDAL
CASTELL

Lanny, per les fosses sèptiques i els marges de la carretera. El Papamort Orobancaci és un esperit boscà de mil anys, fet de brossa i fulles, i somnis i betum, que s'ajeu sota el poble i es beu una simfonia de milers de veus encavalcades, que s'estavellen contra la pàgina i regalimen en cal·ligrames: última copa i al llit / primer hi posem paper de plata / collons, mato porcs per guanyar-me la vida / vaig anar ahir a ciutat / una Guinness per en Paul...

Des d'aquesta primera pluja de cal·ligrames, *Lanny*, la segona novel·la de Max Porter –traduïda per Víctor Obiols, com la primera–, ens engrapa, onírica i enjogassada. S'estructura en dues parts, tot i que n'hi ha una tercera, breu, que n'és la resolució. La primera, lluminosa i pro-

Un perill crepuscular i silenciós, amb barba de vell, fet d'heura i molsa, repta des del bosc profund fins al poblet del

vocadora, gira al voltant del Lanny, “un nen completament impossible, improbable, fet dels mateixos àtoms que la terra”, vist pels vilatans com una criatura estranya: llest com una guilla, visionari. L'acompanyen sempre les seves murmuracions filosòfiques: “A cada segon –li diu al seu amic pintor– alguna cosa creix i canvia”. L'Orobancaci, un esperit boscà però contaminat, un dels personatges principals del llibre, l'espia amb plaer i en reconeix la veu i l'olor com a propis.

Coherent amb el to carnavalesc i polifònic del relat, Max Porter usa en aquesta primera part un punt de vista múltiple: un cor de veus –el Pete (el pintor boig), els pares i, és clar, l'Orobancaci– ens explica la vida del Lanny i la relació que hi tenen. Veiem el nen cançoner només a través de les mirades dels altres: una infantesa dissident que pertorba els adults i qüestiona els engranatges del sistema productiu i la seva lògica racional.

Una catàstrofe angioixant

La segona part és el revers fosc de la primera, i s'hi intensifica el to oníric i la sensació d'irrealitat, com passa quan una tragèdia ens abat. La història aquí és l'absència de Lanny, construïda, minut a minut, com una catàstrofe angioixant, i narrada amb una explosió definitiva del punt de vista: ara és en una omnisciència selectiva múltiple, com la que va construir Virginia Woolf a *Les ones*, i així sabem dels fets només per com es reflecteixen, fragmentats, en la consciència de desenes de persones –veïns, policies, periodistes– que ens els expliquen. Un nen que desapareix és una condemna per als pares però també per al poble: tothom s'hi examina.

LANNY
MAX PORTER
RATA / LITERATURA
RANDOM HOUSE
TRADUCCIÓ DE
VÍCTOR OBIOLS
224 PÀG. / 16,90 €

AQUEST LLIBRE ÉS VEGETAL, ARBORI, FET DE L'OLOR DE LA FLORIDURA I LA GESPA TALLADA I DE L'OMBRA FRESCA DELS FAIGS I DELS AURONS, DEL BRANCA I LA MOLSA

El llibre és vegetal, arbori, fet de l'olor de la floridura i la gespa tallada i de l'ombra fresca dels faigs i dels aurons, del brancam i la molsa. Les persones, com els arbres, diu Pete el Boig, tenen la seva part més vital, la que transforma els nutrients, a l'escorça. Per això una lesió aparentment superficial pot matar-los, i creixem, com els arbres, al voltant de la ferida, com passa als personatges del relat.

Pels rengles desmaiats de la novel·la corre la llebre d'Àlicia, la revelació de Rimbaud, l'onirisme d'Adolfo Bioy Casares. A *El dol és aquella cosa amb ales*, primera novel·la de Porter, s'explorava el buit que deixava la mort d'una mare a través d'un altre personatge oníric i guinyolenc, un corb gegant que aixoplugava la canalla i el marit en la pena. Com a *El dol...*, aquí se'ns convidava a una mena de sinapsi diferent de la d'una lectura episòdica convencional: hem de deixar que la cançó de paraules i l'olor de fulles humides ens posseeixi, que la història ens llegeixi a nosaltres. Hi ajuda el to poètic: cada frase és un vers que creix, molsut com un niu, en què ve de gust descansar, gràcies a l'esplèndid treball de Víctor Obiols.

El final del conte és una forma de tragèdia amable, potser no la més òbvia, potser no la que esperàvem, però sí la més freqüent. “Tinc el privilegi –diu el pare del Lanny– de saber això: cap de nosaltres no sent res per ningú, tot és fingiment”. Som tots l'últim parlant d'una llengua morta i tenim dins nostre un univers complet que no compartim amb ningú: la infantesa. *Lanny* és un dol per la desaparició, a les nostres vides i potser a les nostres societats, de la infantesa com a espai de llibertat i dissidència. ♦

CÈLIA ATSET